

תת"ע 10011/08/17 - מדינת ישראל נגד אושר ממן - נוכח

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

16 ספטמבר 2018

תת"ע 10011-08-17 מדינת ישראל נ'

ממן אושר

לפני כבוד השופט דן סעדון

בעניין: המאשימה

1. מדינת ישראל

נגד

הנאשם

אושר ממן - נוכח ע"י ב"כ עו"ד סבן

גזר דין

הנאשם, יליד 1993, נותן את הדין על אירוע במהלכו נהג ביום 18.6.17 כשהוא פסול ביודעין לנהיגה ובלתי מורשה במובן זה שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה תקף על פי הוראות פקודת התעבורה, בניגוד לסעיף 10 (א) לפקודת התעבורה.

טיעוני הצדדים לעונש

1. המאשימה עותרת למאסר ופסילה ממושכים לצד רכיבי ענישה נלווים. העמדה נומקה בחומרת העבירות, בהיותן עבירות חוזרות ובסמיכות האירוע נשוא הדין לגזר הדין במסגרתו נפסל הנאשם לנהיגה שניתן ביום 1.6.17, 17 ימים בלבד קודם למועד העבירות נשוא הדין. לנאשם הרשעה בעבירות של תקיפה סתם (בת זוג) ואיומים. לחובת הנאשם 2 הרשעות קודמות זהות מן השנים 2016, 2017. כלל הנסיבות מלמדות על הבוז שרוחש הנאשם לחוק ולשלומם וביטחונם של משתמשי הדרך.

2. ההגנה טוענת כי העבירה של נהיגה בזמן פסילה היא ראשונה מסוגה לנאשם. על כן ראוי להסתפק בענישה (מאסר) צופה פני עתיד. נטען כי אין לראות בנאשם כמי שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה שכן ברשותו רישיון נהיגה אמריקאי תקף באמצעותו נהג כ-8 שנים (בארה"ב). עוד יש להתחשב בכך שהעבירה בגינה נפסל הנאשם לנהיגה, ברקע העבירות בתיק זה, הייתה כרוכב אופניים. בנסיבות הללו מתחם העונש כולל מאסר מותנה בלבד לצד פסילה הנעה בין 6-18 חודשי פסילה וענישה נלווית.

3. הנאשם בדברו האחרון ביקש התחשבות בית המשפט משום שהוא מנסה לפתוח עסק "ואני לא יכול להיכנס

לכלא, זה מאוד מפחיד אותי".

דין והכרעה

4. מדובר בהרשעה שנייה במספר בעבירה של נהיגה כבלתי מורשה ובהרשעה ראשונה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה לנאשם זה. העבירות נשוא הדיון נעברו בסמיכות לגזר הדין שפסל את הנאשם לנהיגה. טרם שאקבע את מתחם העונש ההולם לאירוע ראוי להבהיר עמדתי בנוגע לטענות הצדדים ביחס לעבירה של נהיגה כבלתי מורשה. המאשימה טענה כי ראוי להחמיר עם הנאשם בשים לב לסיכון שיצר לעצמו ולמשתמשי הדרך בעת העבירה. מנגד טען ב"כ הנאשם כי אין לראות בנאשם כמי שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה שכן ברשותו רישיון נהיגה אמריקני.

אני סבור כי הנאשם הורשע, ובדין הורשע, בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף בניגוד לסעיף 10 (א) לפקודת התעבורה. אין חולק כי הנאשם מעולם לא הוציא רישיון נהיגה כדין **בהתאם להוראות פקודת התעבורה**, כנדרש ע"פ סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה. העובדה שהנאשם אוחז ברישיון נהיגה **אמריקני** אינה הופכת אותו למי שאוחז ברישיון נהיגה **".. תקף לרכב מאותו סוג, שניתן על פי פקודה זו.."** (הדגשה הוספה). כפי שאראה, העובדה שהנאשם מורשה לנהיגה במדינה אחרת ואוחז ברישיון זר מטעם אותה מדינה משליך אך על המסוכנות שנשקפה ממנו בעת העבירה. כך, קובע בית המשפט המחוזי כי נהג האוחז ברישיון נהיגה זר ללא רישיון נהיגה ישראלי תקף הורשע בדיון בעבירה על סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה. עם זאת, נקבע כי אין לראות בו כמי שמעולם לא הוכשר לנהיגה ועל כן העבירה היא טכנית במהותה בנסיבות אלה. כך נאמר: **"יש הנוהגים מבלי שהורשו כלל לנהוג ולא קיבלו רישיון מעולם, יש הנוהגים לאחר שרישיונם פקע תקפו מחמת חוסר תשלום, ויש נסיבות אחרות. בין הנסיבות ובמקרים של מי שיודע לנהוג ומחזיק ברישיון נהיגה זר אך לא ברישיון נהיגה ישראלי, עסקינן, בנסיבות כאלה, בעבירה טכנית במהותה ובעיקרה. בנסיבות אלה, התייחסות אל המערער כשברשותו רישיון נהיגה ומותר לו לנהוג אך לא בישראל, כשהטעמים לדרישת הרישיון הישראלי אינם בהכרח טעמים תעבורתיים, כמי שאין לו רישיון נהיגה מלכתחילה, הינה טעות"**. (עפ"ת 24931-05-14 בלאל נ' מדינת ישראל; ההדגשות אינן במקור). הנה כי כן, הנאשם בהיותו נוהג בישראל ללא רישיון נהיגה ישראלי אך כשברשותו רישיון נהיגה זר עבר את העבירה בה הורשע על סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה. עם זאת, קיומו של רישיון נהיגה זר והעובדה שהנאשם הוסמך - על פי דיני מדינה אחרת - לנהוג ברכב מנועי הופכת את העבירה על סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה לטכנית במהותה ומשליכה ככזו בעיקר על העונש ההולם בנסיבות.

מתחם העונש ההולם

5. עבירה האוסרת נהיגה בזמן פסילה נועדה להגן על שלום הציבור ובטחונו מפני מי שהוכיח כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו וקיים צורך להרחיקו מנהיגה. עשויים להיות כמובן הבדלים בעוצמת המסוכנות שנשקפה מן הנהג בעת האירוע שהוביל לפסילת רישיון הנהיגה שלו והרחקתו מן ההגה. כך, למשל, לא דומה ככלל המסוכנות הנשקפת ממי שרכב על כלי רכב דו גלגלי או על אופניים בעת העבירה למסוכנות שנשקפה ממי שרכב ברכב נוסעים שעוצמת פגיעתו גדולה לאין ערוך. עם זאת, דומה כי אין הכרח שיהיה הבדל בשני המקרים שהובאו ביחס הבעייתי של הנהוג לחוקי התנועה; אותו יחס שבעטיו שוכנע בית המשפט בהכרח להרחיק מן ההגה את אותו נהג (ראו: רע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' אבו לבן**). העבירה נועדה גם להגן על ערך הציות לכיבוד החוק וצווי בית המשפט שהנאשם הפר אותם במקרה זה ברגל גסה (רע"פ 3878/05 **בנגוזי נ' מדינת ישראל**). עוד הוזכר בפסיקה כי העבירה נועדה למנוע מצב בו בעקבות תאונה שאירעה תוך נהיגה בזמן פסילה יתקשה הנפגע בתאונה לממש את זכותו לפיצויים מן הנהג האחראי

לתאונה עקב היעדר ביטוח כך שהחובה לפצותו תוטל על כלל הציבור (רע"פ 1211/11 ישראלי נ' מדינת ישראל).

מדיניות הענישה מבטאת יחס מחמיר למי שנהג בזמן פסילה נוכח השיקולים עליהם עמדתי לעיל. עם זאת, מגמה זו אינה מחליפה את הצורך לקבוע את עונשו של עובר העבירה על פי נסיבותיו האישיות ונסיבות ביצוע העבירה. כך נקבע ברע"פ 6115/06 כי "אין הערכאה הדיונית מחויבת אפוא להטיל מאסר על כל מי שהורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, חרף החומרה הרבה הנלווית למעשה זה. אולם כלל דומה חל גם על המקרה ההפוך, היינו אי לקבוע אפריורי כי עבירה של נהיגה בזמן פסילה לעולם לא תוביל להשתת מאסר על הנהג. כל מקרה ונסיבותיו".

6. על דרך הכלל ניתן לומר, על יסוד עיון בפסיקה, כי מקום בו מדובר בכשל ראשון מסוגו ועברו התעבורתי של הנאשם איננו מכביד תהיה הנטייה לא למצות עמו את הדין ולהסתפק בעונש מאסר מותנה לצד פסילה הנעה בין 6-18 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. לעומת זאת, מקום בו אין מדובר בכשל ראשון או שמדובר בכשל ראשון אליו נלווה כשובל עבר תעבורתי מכביד עם או בלי עבר פלילי, תהיה הנטייה להורות על מאסר בפועל הנע בין 6-20 חודשים, לצד פסילה לשנים, פסילה על תנאי וקנס:

· בע"פ 9811/05 באל נ' מדינת ישראל נקבע "מהתיקים הרבים אשר נדונו בפניי עולה כי מספר לא מבוטל של מורשעים בעבירה של נהיגה תחת פסילה הם אנשים נורמטיביים שאינם יודעים מהו טעמו של מאסר בפועל. לגביהם זהו עונש חמור ביותר, אף אם מדובר במאסר לתקופה קצרה. לאור זאת מוטב להזהיר אנשים אלה בטרם יישלחו למאסר בפועל על ידי הטלת מאסר מותנה. מטרת הענישה במצבים מעין אלה היא להרתיע אנשים מלחזור ולעבור את אותה עבירה. קיומו של עונש שהוא בבחינת חרב מתהפכת מעל ראשיהם יש בו כדי להרתיעם ולרסן אותם."

· בע"פ (י-ם) 9838/05 עאטף נ' מדינת ישראל בוטל עונש מאסר בן 10 ימים על מי שהורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה על מי שעברו התעבורתי היה לא קל. בית המשפט קבע כי חרף " הרשעותיו הקודמות בתחום התעבורתי, דבר שיש בו כדי להחמיר בעונשו, עדיין שליחתו למאסר ראשון מבלי להזהירו תחילה, יש בה הכבדה יתרה, בעיקר נוכח העובדה שהוא לא הוזתר תחילה". עם זאת, קשה ללמוד מדברים אלה כלל לפיו כל עבירה ראשונה של נהיגה בזמן פסילה לעולם לא תוביל להשתת מאסר מאחורי סורג ובריח. ברע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו לבן קבע בית המשפט: "חוששני שבהקשר זה נתפס השופט המלומד בבית-משפט קמא לטעות. העמדה העקרונית המשתקפת מפסק-דינו - הנזק שמאסר עלול להמיט על נאשם שהורשע בנהיגה בזמן פסילה, וברגיל מנהל אורח חיים נורמטיבי - הוא אמנם שיקול רלוונטי וחשוב לעניין העונש. אולם, זהו אינו השיקול המרכזי וודאי שאינו היחיד. שיקולים נוספים הבאים בחשבון הם הרצון להתמודד עם התופעה של נהיגה בזמן פסילה, שעל חומרתה הרבה כבר עמדתי, והצורך לשגר מסר ענשי חד וברור כדי להרתיע את ציבור הנהגים. נסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי אף הן מהוות נתונים מן העניין. אין דינו של נאשם שלחובתו שורה ארוכה של עבירות תעבורה, ועבירות של נהיגה בזמן פסילה בפרט, כדין מי שנוהג לציית בדרך כלל להוראות החוק. כאן מתגלה פעם נוספת תפקידו החשוב של השופט בהפעלת שיקול הדעת המסור לו בבחירת רכיבי העונש ומידתו בכל מקרה המונח לפניו."

· רע"פ 1211/11 ישראלי נ' מדינת ישראל הושת עונש של 8 חודשי מאסר בפועל על מי שהורשע

לראשונה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה כאשר לחובתו עבר תעבורתי מכביד אך מנגד גם נסיבות אישיות קשות.

· עפ"ת (ת"א) 144441-03-14 **גונן נ' מדינת ישראל** אושר הסדר טיעון שכלל 6 חודשי פסילה ו-6 חודשי מאסר, 180 שעות של"צ וענישה נלווית.

6. העבירה של נהיגה כבלתי מורשה היא רבת פנים. השיקולים העומדים ביסודה אינם זהים בכל מקרה. כך, עשויים השיקולים העומדים ביסודה להיות טכניים במהותם (כפי שצוין במקרה שנדון לעיל בעפ"ת 24931-05-14). שיקולים אלה עשויים להיות מהותיים ומטרתם למנוע סיכון הנשקף לציבור ממי שלא הוכשר לנהיגת רכב ותפעול מערכותיו (ראו למשל: רע"פ 2666/12 **עטאללה נ' מדינת ישראל** (23.4.12)). כפועל יוצא מטיב השיקולים (ונסיבות המקרה) משתנה מתחם העונש ההולם לעבירה. מתחם זה נע בין פסילה על תנאי, קנס ומאסר על תנאי בחלק התחתון ועד מאסר בפועל בן 15 חודשים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, פסילה הנעה בין 3-24 חודשים וקנס.

· בעפ"ת 24931-05-14 **אלעזה נ' מדינת ישראל** בוטל עונש פסילה בפועל בן שנה תוך הותרת רכיבי מאסר מותנה, פסילה מותנית וקנס יעמדו בעינם תוך שנקבע: " **עבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10א' לפקודת התעבורה, היא העבירה בה הורשע המערער, היא עבירה רבת-פנים ולכן רבת תחומי ענישה. יש הנוהגים מבלי שהורשו כלל לנהוג ולא קיבלו רישיון מעולם, יש הנוהגים לאחר שרישיונם פקע תקפו מחמת חוסר תשלום, ויש נסיבות אחרות. בין הנסיבות ובמקרים של מי שיודע לנהוג ומחזיק ברישיון נהיגה זר אך לא ברישיון נהיגה ישראלי, עסקינן, בנסיבות כאלה, בעבירה טכנית במהותה ובעיקרה. בנסיבות אלה, התייחסות אל המערער כשברשותו רישיון נהיגה ומותר לו לנהוג אך לא בישראל, כשהטעמים לדרישת הרישיון הישראלי אינם בהכרח טעמים תעבורתיים, כמי שאין לו רישיון נהיגה מלכתחילה, הינה טעות"**

· בעפ"ת 25225-03-13 **גטניס נ' מדינת ישראל** נקבע כי " **אין מקום לסליחה ואין מקום לרחמים כלפי מי שמבצע עבירה זו לראשונה בחייו... לפיכך העונש ההולם לעבירת נהיגה על ידי בלתי מורשה כבר בפעם הראשונה הוא מאסר בפועל, לא בעבודות שירות אלא בפועל ממש.."**

· עפ"ת 32736-03-12 **מדינת ישראל נ' אבו סבילה** נקבע כי מתחם העונש ההולם למי שנהג כשהוא שיכור ובלתי מורשה (לעניין רכיב המאסר) נע בין מאסר על תנאי למאסר בן שנה.

· עפ"ת 33735-04-14 **מקאוה נ' מדינת ישראל**. (לא פורסם) נאמר כי " **מתחם הענישה אפשר שהוא מחזיק גם עונש של מאסר בפועל, אך איננו מתחיל בו."**

· רע"פ 3149/11 **ראסם נגד מדינת ישראל**, נאמר כי: " **נהיגה ללא רישיון היא "איום נע" על נוסעי הכביש וכמובן על הנוהג ומשפחתו, ויאה לה ענישה של ממש, גם לצרכי הרתעה, לא כל שכן למי שכבר כשל."**

· בעפ"ת 16612-03-11 **נחמן נ' מדינת ישראל** נקבע: " **בימ"ש זה קבע לא אחת כי העונש הראוי לנוהג בפסילה הוא מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. על אחת כמה וכמה, כשאותו נהג הינו בלתי מורשה."** יודגש כי באותו מקרה היה מדובר שמי שמעולם לא הוציא רישיון נהיגה.

בעפ"ת 1784/09 מ"י נ' זידאן מנסור, נקבע: "על חומרת העבירות שביצע המשיב אין צורך להכביר מילים. הנוהג ברכב בלא שקיבל את הכישורים והמיומנות לעשות כן, כמוהו כמי שנוהג בכלי משחית (וכרולטה רוסית עשוי לפגוע במשתמשים בדרך, אנשים חפים שניתן אילו פגע בהם לומר שהיו במקום הלא נכון בזמן הלא נכון). הקטל בדרכים, התאונות המותירות אחריהן פגיעות קשות, נכויות קשות בדרגות כאלה ואחרות, הגורמות להרס הקורבן ומשפחתו הקרובה, ולפגיעה בציבור כולו. על בית המשפט ליתן דעתו על הציבור העשוי להיפגע בכביש, לציבור זה, כולל כל אחד ואחת מאתנו. על בית המשפט לערוך את האיזון בין האינטרס הציבורי, לפיו אנשים מסוגו של המשיב לא ינהגו כלל כל עוד לא ניתן להם רישיון נהיגה, לבין האינטרס הפרטי של המשיב כנאשם/כמעורר. ידו של האינטרס הציבורי על העליונה"

7. אשר לקביעת העונש בגדר המתחם. לטעמי יש לזקוף לזכות הנאשם את העובדה שהודה במיוחד לו בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי יקר. לא מצאתי לזקוף לזכות הנאשם את נסיבותיו האישיות (בודד בארץ). לעובדה שהנאשם לא סיכן את ציבור משתמשי הדרך במידה שהיה מסכן אותם לו לא היה מוכשר לנהיגה מלכתחילה בארה"ב יש לתת משקל מסוים. עם זאת, חשוב להזכיר כי מדובר בכשל שני מסוגו לנאשם זה. העובדה שהנאשם בוחר לנהוג פעם אחר פעם בכבישי ישראל מבלי שאי פעם הוציא רישיון נהיגה ישראלי כחוק ולמרות שידוע לו הפסול במעשה זה ולא הורתע מן הענישה המותנית שריחפה מעל ראשו כחרב מתהפכת מלמד על יחסו הבעייתי לחוק. המסקנה בדבר יחס בעייתי זה לחוק מצד הנאשם מקבלת משנה תוקף בעברו הפלילי של הנאשם ומן העובדה שבמקרה זה נהג הנאשם בעת שהיה פסול ביועין לנהיגה וזאת עוד בטרם יבש הדיו על גזר הדין הפוסל אותו לנהיגה.

8. לאור כל האמור אני מוצא להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. פסילת רישיון נהיגה למשך 12 חודשים תוך הפעלה במצטבר של הפסילות המותנות בתיקים 2909-05-17 (3 חודשים) ו- 397-08-16 (6 חודשים). סך הכול ירצה הנאשם פסילה לתקופה בת 21 חודשים. הפסילה תחל לאלתר. הואיל ועד מועד מתן גזר הדין אוחז הנאשם כדין ברישיון נהיגה ניתנת לו ארכה להפקדת הרישיון עד 16.12.18 שעה 12.00. את רישיון הנהיגה על הנאשם להפקיד במזכירות בימ"ש לתעבורה.

ב. פסילה מותנית בת 12 חודשים שתחול על עבירות של נהיגה בזמן פסילה או נהיגה כבלתי מורשה, בניגוד לסעיף 10 (א) לפקודת התעבורה.

ג. מאסר מותנה בן 9 חודשים שיחול על העבירות בס"ק (ב) לגזר דין זה.

ד. 2 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יפנה לממונה ויתאם עמו מועד להתייצבות לריצוי עבודות השירות כפי שיקבע.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות שיפעל לקביעת מועד לתחילת ריצוי עבודות השירות של הנאשם בהתאם לחוות דעתו ולגזר דין זה.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, 16 ספטמבר 16 ספטמבר 2018, במעמד הנוכחים.